

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Менеджмент безпеки»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 29 Міжнародні відносини _____

спеціальність _____ 292 Міжнародні економічні відносини _____

освітня програма _____ Міжнародний бізнес _____

вид дисципліни _____ за вибором _____

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025/2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

28 серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики Чемчикаленко Руслан Анатолійович

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

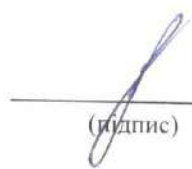
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Сергій АРХІПОВ / зав. каф. Анна ЗАЙЦЕВА

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Менеджмент безпеки» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» підготовки фахівців

першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Менеджмент безпеки» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти навичок аналізу, оцінки, діагностики, управління та забезпечення економічної, зовнішньоекономічної, фінансової, кадрової, ринкової, інформаційної, політико-правової та екологічної безпеки бізнес-структур.

Отримані знання, уміння та навички можуть бути використані при розробці та прийнятті управлінських рішень в умовах невизначеності, ризику, загроз, конфліктів, корупції та тіньової економіки, що забезпечить захист активів бізнесу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування теоретичних знань щодо сутності, видів, загроз та інструментів забезпечення економічної, фінансової та зовнішньоекономічної безпеки бізнесу;
- опанування методів та технологій управління ризиками, боротьби з тіньовою економікою та корупцією;
- вивчення механізмів діагностики та оцінки рівня безпеки підприємства, включаючи його фізичну, кадрову та інтелектуальну складові;
- засвоєння практичних навичок організації захисту від загроз, недобросовісної конкуренції та рейдерства;
- навчання методам конкурентної розвідки та прийняття управлінських рішень в умовах конфліктів та невизначеності.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
16 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	0 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
58 год.	82 год.
в т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	
контрольна робота 6 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК 18 Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна:

ПРН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обрати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

1.8. Пререквізити: не передбачено.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи та макроекономічні загрози менеджменту безпеки

Тема 1. Теоретичні основи менеджменту безпеки

Визначення терміну «безпека». Роль і значення фінансово-економічної безпеки підприємства за сучасних кризових умов економіки України. Основні етапи еволюції поняття «економічна безпека». Сутність міжнародної економічної безпеки та її інституційна система. Роль ефективності управління в реалізації функцій менеджменту безпеки бізнесу.

Тема 2. Стратегія й тактика забезпечення зовнішньоекономічної безпеки

Національні економічні інтереси, їх конфлікт на міжнародній арені. Види загроз економічній безпеці. Порогові значення економічної безпеки. Міжнародні економічні конфлікти.

Тема 3. Тіньова економіка та корупція: головні загрози міжнародної економічної безпеки

Сутність тіньової економіки. Причини виникнення тіньової економіки. Методи вимірювання обсягів тіньової економіки. Масштаб тіньової економіки. Наслідки тіньової економіки. Корупція та міжнародна економічна безпека. Теоретичні основи явища корупції. Масштаби корупції. Нормативні основи міжнародної боротьби з корупцією. Міжнародні методи боротьби з корупцією. Масштаби й причини виникнення тіньової економіки в Україні. Схеми легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним способом, у вітчизняній практиці. Вплив тіньової економічної діяльності на фінансову безпеку суб'єктів господарювання та способи детінізації економіки.

Тема 4. Ризики в діяльності бізнесу

Ризик як економічна категорія, основні принципи його аналізу управління. Система кількісних оцінок економічного ризику. Методи прийняття рішень в умовах невизначеності. Особливості управління ризиком. Основні ризики в системі соціально-економічної безпеки підприємств різних сфер діяльності.

Розділ 2. Системи, інструменти та методи забезпечення безпеки бізнесу

Тема 5. Фізична безпека бізнес-структури

Сутність фізичної безпеки та її місце в системі менеджменту безпеки. Об'єкти та суб'єкти фізичної безпеки бізнес-структури. Джерела та види загроз фізичній безпеці: кримінальні (крадіжки, напади, вандалізм); техногенні та природні (пожежі, повені, аварії); терористичні. Система захисту фізичної безпеки: організаційні заходи (розпорядок доступу, інструкції для персоналу); технічні засоби (системи відеоспостереження, сигналізації, контролю доступу); інженерно-технічні засоби (захисні двері, ґрати, паркани). Особиста безпека менеджменту.

Тема 6. Організаційні та техніко-технологічні засади економічної безпеки бізнесу

Організаційні моделі підприємств та рівень їх безпеки. Бізнес-процеси як основа формування економічної безпеки підприємства. Техніко-технологічна складова економічної безпеки підприємства.

Тема 7. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека бізнесу

Сутність та основні методи оцінювання ринкової безпеки бізнесу. Напрями і способи захисту ринкової позиції бізнесу. Тіньовий бізнес та недобросовісна конкуренція в контексті економічної безпеки бізнесу. Злиття і поглинання як чинники розвитку та загрози економічній безпеці підприємства. Способи захисту підприємств від рейдерства.

Тема 8. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства

Поняття, структура та особливості інтелектуальної безпеки підприємства. Напрями та способи охорони інтелектуальної власності. Комерційна таємниця та забезпечення її охорони. Кадрова безпека підприємства: сутність, складові та методи оцінювання. Напрями та методи забезпечення кадрової безпеки підприємства. Порядок формування посадових інструкцій як механізму забезпечення кадрової безпеки бізнесу. Сутність і призначення NDA в міжнародній бізнес-практиці. Риси вдалого та бездарного управління бізнесом.

Тема 9. Фінансова, інформаційна, політико-правова та екологічна безпека бізнесу

Поняття і роль фінансової безпеки в діяльності підприємства. Діагностика рівня фінансової безпеки підприємства. Оцінювання ймовірності банкрутства суб'єктів господарювання. Напрями та методи забезпечення фінансової безпеки підприємства. Сутність і роль інформаційної безпеки в бізнесі. Методи та засоби захисту інформації на підприємстві. Бізнес-розвідка підприємства: сутність, завдання та технологія проведення. Політико-правова безпека бізнесу. Сутність, завдання та об'єкти силових безпеки. Організація режиму безпеки та охорони на підприємстві. Напрями, методи та засоби забезпечення фізичної безпеки персоналу підприємства. Екологічна безпека підприємства: поняття, оцінювання та забезпечення.

Тема 10. Вплив конфліктів на фінансову безпеку суб'єктів господарювання

Конфлікт як елемент фінансово-господарської діяльності підприємств. Види фінансових конфліктів в акціонерних відносинах. Вплив корпоративної культури на фінансову безпеку суб'єктів господарювання.

Тема 11. Діагностика економічної безпеки бізнесу

Критерії та індикатори діагностики економічної безпеки суб'єктів господарювання. Інформаційне забезпечення діагностики економічної безпеки. Методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 12. Рейдерство як конфліктна форма перерозподілу власності в Україні

Сутність та види рейдерства. Типовий сценарій рейдерської атаки на ділову одиницю. Схеми й технології рейдерських захоплень в Україні. Методи захисту від рейдерських атак

Тема 13. Організація конкурентної розвідки

Історія становлення конкурентної розвідки (Competitive Intelligence), її тенденції розвитку. Характерні особливості та проблеми розвитку конкурентної розвідки в Україні. Сфера застосування конкурентної розвідки, її роль, місце, мета та завдання у системі безпеки бізнесу в умовах

глобалізації економіки, зростання конкуренції, цифровізації, віртуалізації економіки, розвитку інформаційних технологій. Правові засади конкурентної розвідки в Україні.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
Розділ 1. Теоретичні основи та макроекономічні загрози менеджменту безпеки												
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту безпеки	8	2	2			4	6	2				4
Тема 2. Стратегія й тактика забезпечення зовнішньоекономічної безпеки	7	1	2			4	8	2				6
Тема 3. Тіньова економіка та корупція: головні загрози міжнародної економічної безпеки	6	2				4	6					6
Тема 4. Ризики в діяльності бізнесу	7	1	2			4	6					6
Разом за розділом 1	28	6	6	0	0	16	26	4	0	0	0	22
Розділ 2. Системи, інструменти та методи забезпечення безпеки бізнесу												
Тема 5. Фізична безпека бізнес-структури	5	1				4	6					6
Тема 6. Організаційні та техніко-технологічні засади економічної безпеки бізнесу	7	1	2			4	6					6
Тема 7. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека бізнесу	7	1	2			4	8	2				6
Тема 8. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства	5	1				4	6					6
Тема 9. Фінансова, інформаційна, політико-правова та екологічна безпека бізнесу	8	2	2			4	8	2				6
Тема 10. Вплив конфліктів на фінансову безпеку суб'єктів господарювання	5	1				4	6					6
Тема 11. Діагностика економічної безпеки бізнесу	7	1	2			4	6					6
Тема 12. Рейдерство як конфліктна форма перерозподілу власності в Україні	5	1				4	6					6
Тема 13. Організація конкурентної розвідки	7	1	2			4	6					6
Разом за розділом 2	56	10	10	0	0	36	58	4	0	0	0	54

Підготовка до контрольної роботи	6					6	6					6
Усього годин	90	16	16	0	0	58	90	8	0	0	0	82

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи менеджменту безпеки	2	
2	Тема 2. Стратегія й тактика забезпечення зовнішньоекономічної безпеки	2	
3	Тема 4. Ризики в діяльності бізнесу	2	
4	Тема 6. Організаційні та техніко-технологічні засади економічної безпеки бізнесу	2	
5	Тема 7. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека бізнесу	2	
6	Тема 9. Фінансова, інформаційна, політико-правова та екологічна безпека бізнесу	2	
7	Тема 11. Діагностика економічної безпеки бізнесу	2	
8	Тема 13. Організація конкурентної розвідки	2	
	Разом	16	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Опрацювання конспекту лекцій, вивчення рекомендованої літератури за темами, які розглядаються в курсі	22	56
2	Підготовка до практичних занять, доопрацювання та оформлення результатів практичних завдань, підготовка до виступів на заняттях	20	
3	Підготовка до контрольної роботи	6	6
4	Підготовка до підсумкового контролю	10	20
	Разом	58	82

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Менеджмент безпеки» є контрольна робота.

Мета контрольної роботи є формування у студентів системи знань з дисципліни «Менеджмент безпеки», основою яких є набуття практичних навичок щодо використання інформаційних систем та технологій у процесі здійснення практичної діяльності у відповідному фаховому напрямку.

Семестрова контрольна робота є індивідуальним комплексним завданням. Контрольна робота включає в себе тестування (оцінюється в автоматичному режимі на платформі Moodle – <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14654> – у 5 балів) та діагностичне завдання у вигляді розрахункової задачі (оформлюється на папері А4 або в електронному вигляді в форматі .doc, .pdf чи .xlsx з подальшим розміщенням на сторінці курсу в Moodle, й оцінюється у 5 балів). Відповідно максимальна кількість балів за виконання контрольної роботи – 10 балів.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Менеджмент безпеки» використовуються три групи методів:

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших інформаційних систем і технологій;

наочні – демонстрація реальних матеріалів, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв’язання практичних задач та кейсів – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

8. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Менеджмент безпеки» передбачає всі види занять, передбачених навчальним планом. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи оцінювання знань:

поточний контроль здійснюється на практичних заняттях в таких формах як:

усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої та самостійно знайденої інформації;

дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

виконання розрахунково-аналітичних завдань зі сфери майбутньої фахової діяльності з допомогою існуючих інформаційних систем та технологій;

обговорення наукових статей з тематики практичних занять;

перевірка виконання письмових завдань, винесених на самостійну роботу студента за темою;

письмовий контроль у вигляді тестів

підсумковий контроль передбачає проведення екзамену з усього курсу.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання														Екзамен	Сума	
Розділ 1				Розділ 2									контрольна робота			разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13				
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми

Для допуску до складання екзамену здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання, а також виконати контрольну роботу, передбачену навчальним планом.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 4 балів за різні види завдань. Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 5 тестових питань закритого типу	0-4
Робота над практичними завданнями	за логічну правильність дій та їх послідовність	1
	за відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді	1
	за вміння інтерпретувати отримані результати	0-2

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура екзамену:

теоретичне питання – 10 балів

тести – 10 балів (5 тестових завдань x 2,0 бали);

практичне завдання – 20 балів.

Критерії оцінювання теоретичного питання:

1. повнота розкриття питання (5 балів), в т.ч.:

глибина теоретичного аналізу (2 бали) – оцінюється, наскільки детально та ґрунтовно розкрито основні аспекти питання, охоплено ключові теорії та концепції.

відповідність відповіді поставленому питанню (3 бали) – відповідь має чітко відповідати питанню, бути структурованою та охоплювати всі важливі аспекти теми;

2. якість аргументації та прикладів (3 балів), в т.ч.:

аргументація (2 бали) – оцінюється логічність та обґрунтованість висновків, здатність студента робити правильні узагальнення та висновки;

прикладі (1 бал) – наявність відповідних прикладів, які ілюструють теоретичні положення з практики міжнародної економіки;

3. логіка викладу та структура відповіді (1 бал) – оцінюється логічна послідовність викладу матеріалу, правильне структурування відповіді;

4. мова та стиль (1 бал) – оцінюється рівень грамотності (відсутність орфографічних, пунктуаційних та граматичних помилок) та стиль викладу (чіткість, зрозумілість та науковість).

Критерії оцінювання практичного завдання:

1. За логічну правильність дій та їх послідовність – до 6 балів.

2. За відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді – до 4 балів.

3. За вміння інтерпретувати отримані результати – до 10 балів.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою статей, тез доповідей, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бабець І. Г. Трансформація системи управління зовнішньоекономічною та інвестиційною безпекою України в умовах глобалізації: монографія / І. Г. Бабець, І. М. Миценко. – Кропивницький : ЦНТУ, Поліграф-Сервіс, 2021. – 464 с.

2. Фінансова безпека підприємства: навчальний посібник / Т. Б. Кузенко, Н. В. Сабліна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 123 с.

3. Марченко О. М. Фінансова безпека держави : навч. Посібник / О. М. Марченко, Я. Я. Пушак, І. О. Ревак. Львів, 2020. – 356 с.

4. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / Г. В. Блакита, Г. В. Ситник, Т. Л. Зубко та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 304 с.

5. Марченко О. С. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / О. С. Марченко ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. екон. теорії. – Харків : Право, 2022. – 246 с.

6. Cabric M. Corporate Security Management. Challenges, Risks, and Strategies. 2015. URL: <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.5555/2843502>

7.

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми забезпечення економічної безпеки : монографія / за ред. Я. Я. Пушака та Я. С. Піцура. – Львів : Ліга-Прес, 2017. – 368 с.

2. Алькема В. Г. Економічна безпека інноваційного підприємства: навчальний посібник / В. Г. Алькема, Н. М. Літвін. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2016. – 320 с.

3. Берлач А. І. Безпека бізнесу : навчальний посібник / А. І. Берлач. – Київ : Україна, 2017. – 280 с.

4. Буравльов Є. П. Глобалізація: проблеми безпеки / Рада національної безпеки і оборони України; Інститут проблем національної безпеки / Є. П. Буравльов. – К. : Ін-т проблем нац. безпеки, 2007. – 160 с.
5. Вівчар О. І. Безпека бізнесу : навчальний посібник / О. І. Вівчар. – Тернопіль: ФОП Шпак В.Б., 2019. – 277 с.
6. Глобальна та національна безпека : підручник / авторський колектив: В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянчук ; за загальною редакцією Г. П. Ситника. Київ : Національна академія державного управління при президенті України, 2016. – 784 с.
7. Григорук П. М. Методологічні засади моделювання системи забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах невизначеності і багатомірності ринкового середовища / П. М. Григорук, Н. А. Хрущ // Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2017. – Вип. 1. – С. 204–198.
8. Губарєв О. О. Економічна безпека : конспект лекцій / О. О. Губарєв. – Харків : ХНЕУ, 2015. – 59 с.
9. Економічна безпека бізнесу : навч. посіб. / [Г. О. Швиданенко, В. М. Кузьомко, Н. І. Норіцина та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – К. : ХНЕУ, 2011. – 511 с.
10. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: колективна монографія у 2т. Дніпропетровськ: «ФОП Дробязко С. І.», 2017. – Т.1. – 466 с.
11. Економічна безпека підприємства : [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.] ; за заг. ред. А. М. Дідика. – Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. – 624 с.
12. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення: колективна монографія. / За заг.ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. – Тернопіль: Економічна думка, 2019. – 395 с.
13. Економічна та майнова безпека бізнесу: навчальний посібник / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малуца. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. – 180 с.
14. Коломієць О. В. Концепт міжнародної безпеки в контексті глобалізації : монографія / О. В. Коломієць. – Київ : Київський міжнародний університет, 2013. – 427 с.
15. Кравчук Н.Я., Колісник О.Я., Мелих О.Ю. Фінансова безпека: Навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Вектор, 2010. – 277 с.
16. Методичні рекомендації для проведення практичних занять, самостійної роботи та виконання розрахункового завдання з навчальної дисципліни «Основи безпеки бізнесу» (для студентів денної і заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : В. В. Гриненко. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021 – 45 с.
17. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
18. Попович В. М. Проблеми розслідування економічних злочинів : навчальний посібник / В. М. Попович. – К.: Юрінком Інтер, 2016. – 352 с.
19. Про господарські товариства [Електронний ресурс] : Закон України № 1576-XII від 19.09.1991 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
20. Про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [Електронний ресурс] : Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27.06.1997 № 81 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>.
21. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення системного економічного аналізу фінансово-господарської діяльності по 16 здійсненню випереджувальних заходів запобігання банкрутству підприємств транспортно-дорожнього комплексу [Електронний

ресурс] : Наказ Міністерства транспорту України від 10.02.2003 № 92 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0092361-03>.

22. Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.08.2012 р. № 569-р // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-%D1%80#n7>.

23. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки : навчальний посібник / Л. О. Птащенко. – К. : ЦУЛ, 2018. – 320 с.

24. Савченко М. В. Інтегральний підхід щодо оцінки економічної безпеки експортоорієнтованих соціально-економічних систем / Савченко М. В., Шкуренко О. В. // Бізнес Інформ. – 2019. – № 1. – С. 199-207.

25. Соціально-економічна безпека: навчальний посібник / За заг.ред. Бережницька У. Б., Савко О. Я., авт.; Данилюк М. О., Бережницька У. Б. Івано-Франківськ: Симфонія, 2016. – 264 с.

26. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: навчальний посібник. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Фролова ; [С. М. Фролов, О. В. Козьменко, А. О. Бойко та ін.]. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”. 2015. 332 с.

27. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: Підручник / М. І. Крупка, Л. С. Яструбецька. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 320 с.

28. Purpura P. P. Security and Loss Prevention, Fourth Edition. Elsevier Science, 2003.

29. Sennewald C. A. Effective security management / Charles A. Sennewald. —4th ed. Elsevier Science, 2003. 417 p.

30. Tipton H. F. Information security management handbook / Harold F. Tipton, Micki Krause. - 6th ed. 2008. 458 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <http://intranz.eerc.kiev.ua> – Бібліотека Консорціума економічної освіти та досліджень.
2. <http://www.liga.kiev.ua> – Інформаційно-пошукова система законодавства України.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.
4. <http://data.worldbank.org> – The World Bank. Data catalog // The World Bank
5. <http://www.doingbusiness.org> – Doing Business. Data and Rankings // The World Bank Group
6. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики
7. <http://sfs.gov.ua> – Офіційний портал Державної фіскальної служби України

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Менеджмент безпеки» (режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14654>).